

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 69/06
02.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, mr. Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB, čiji je punomoćnik AB, adv., protiv tuženog VV, čiji je punomoćnik adv. BV, radi ništavosti testamenta, odlučujući o revizijama tuženog, izjavljenih protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br.800/2003 od 07.10.2003. godine i rešenja Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 643/2004 od 08.06.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 02.02.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

I USVAJA SE revizije tuženog i UKIDAJU SE rešenja Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 643/2004 od 08.06.2004. godine i Opštinskog suda u Žagubici P. br. 460/01 od 09.01.2004. godine.

II ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Delimičnom presudom Opštinskog suda u Žagubici P. br. 460/01 od 05.07.2002. godine, stavom I izreke, utvrđeno je da je ništavo usmeno zaveštanje sada pok. PP R. br. 182/98, a stavom II izreke, da će se o tužbenom zahtevu koji se tiče svojine na par. parceli kp. br. aa u KO GG kao i o troškovima postupka odlučiti naknadno po pravnosnažnosti delimične presude.

Presudom Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđeno je delimična presuda Opštinskog suda u Žagubici P. br. 460/01 od 05.07.2002. godine.

Rešenjem Opštinskog suda u Žagubici P. br. 460/01 od 09.01.2004. godine odbačena je kao nedozvoljena revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine.

Rešenjem Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 643/2004 od 08.06.2004. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđeno je rešenje Opštinskog suda u Žagubici P. br. 460/01 od 09.01.2004. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih sudskih odluka Okružnog suda u Požarevcu tuženi je u zakonskom roku izjavio revizije zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijane sudske odluke u smislu čl. 386. ranije važećeg ZPP, koji se primenjuje na osnovu čl. 491. st.1 i 4. ZPP ("Sl. glasnik RS" br. 125/04), Vrhovni sud je našao: da je osnovana revizija tuženog izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 643/2004 od 08.06.2004. godine, a da je neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine.

Iz sadržine predmetnih spisa se vidi, da je tužba u ovoj pravnoj stvari sa zahtevom za utvrđenje ništavosti usmenog zaveštanja podneta sudu dana 21.09.1999. godine, i u njoj je označena vrednost predmeta spora iznosom od 15.100,00 dinara. Pobijanim rešenjem Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 643/2004 od 08.06.2004. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđeno je rešenje Opštinskog suda u Žagubici P. br. 460/01 od 09.01.2004. godine kojim je odbačena kao nedozvoljena revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine, uz obrazloženje da za ocenu dozvoljenosti revizije na pomenutu presudu nije bitno kada je tužba podneta već da je bitno vreme kada je doneta prvostepena delimična presuda, pa kako je u konkretnom slučaju prvostepena delimično presuda doneta nakon stupanja na snagu Zakona o izmenama ZPP ("Sl. list SRJ" br. 3/02), kojim je revizijski cenzus za dozvoljenost revizije preko iznosa od 300.000,00 dinara, to po stanovištu nižestepeni sudova revizija tuženog protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine nije dozvoljena, jer je vrednost predmeta spora označena u tužbu ispod ovog iznosa, a iznosom od 15.100,00 dinara, po odredbama čl. 16. st. 1. i 2. pomenutog Zakona o izmenama ZPP.

Vrhovni sud izloženo stanovište ne prihvata za ispravno, jer isto zanemaruje sadržinu stava 3. čl. 16. pomenutog Zakona o izmenama ZPP, kojim je popisano da o reviziji izjavljenoj protiv pravnosnažne odluke drugostepenog suda u postupku koji je pokrenut pre stupanja ovog zakona rešavaće se po pravilima parničnog postupka koja su važila do dana stupanja ovog zakona. Pravilnim tumačenjem ove procesne odredbe na konkretan slučaj, znači, da je za ocenu dozvoljenosti revizije izjavljene protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godina merodavno ono pravo koje je važilo po odredbama Zakona o izmenama i dopunama ZPP ("Sl. list SRJ" br. 12/98 od 06.03.1998. godine-stupio na snagu 14. marta 1998. godine), kojim je revizija dozvoljena u

imovinsko-pravnim sporovima iz čl. 382. st. 3. ZPP, ako vrednost predmeta spora koji je tužilac u tužbi naveo prelazi iznos od 15.000,00 dinara. A polazeći od činjenice da je tužilac u tužbi podnete sudu 21.09.1999. godine kao vrednost predmeta spora naveo iznos 15.100,00 dinara sledi zaključak da je revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 800/2003 od 07.10.2003. godine dozvoljena.

Zato je Vrhovni sud na osnovu čl. 400. u vezi čl. 380. st. 1. tač. 3. ZPP, odlučio kao u stavu I izreke.

Pobijana presuda nije zahvaćena bitnim povredama odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. tač. 11. ZPP, na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni bitne povrede iz čl. 354. st. 2. tač. 14. ZPP, na koju se revizijom tuženog ukazuje, jer obrazloženje pobijane presude sadrži dovoljne, jasne i razumljive razloge o odlučnim činjenicama na osnovu kojih je i odlučeno kao u pobijanoj presudi. Prema tome, pobijana presuda nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati.

Razlozi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

U provedenom postupku je utvrđeno da su tužioci kao zakonski naslednici pok. PP od strane ostavinskog suda iz postupka Ov. br. 137/99 za raspravljanje zaostavštine pok. PP upućeni na ovu parnicu radi utvrđenja ništavosti usmenog zaveštanja R. 182/98. PP kao primalac izdržavanja i tuženi kao davalac izdržavanja su bili zaključili ugovor o doživotnom izdržavanju R. 199/97 dana 21. jula 1997. godine, kojim se pok. PP obavezala da za pruženo izdržavanje ostavi tuženom deo svoje imovine. Pok. PP je bila rođena 1922. godine, od ranije je bolovala od astme, i bila oronulog zdravlja od teškog života. Poslednjeg dana života __.1998. godine pok. PP je radila u bašti, po podne išla u prodavnicu, svratila u kućnu posetu svedoku DD koji je pisao pomenuti ugovor o doživotnom izdržavanju, donela mu kafu i sok, tražila da joj napiše dopunu ugovora o doživotnom izdržavanju ili testament kojim bi ostatkom svoje imovine raspolagala u korist tuženog, sa razloga što je zadovoljna pruženim izdržavanjem od tuženog po pomenutom ugovoru o doživotnom izdržavanju; svedok DD joj je tom prilikom objasnio da to nije u mogućnosti učiniti, međutim, kako se Marica loše zdravstveno osećala svedok Krsta joj je rekao da odmah može kazati svoj usmeni testament pred svedocima, pa su svedok DD i PP izašli iz dvorišta na ulicu, tu su naišli svedoci testamenta ĐĐ i EE, pa je PP pred pomenuta tri prisutna svedoka DD, ĐĐ i EE izjavila da je zadovoljna sa uslugom i pažnjom tuženog i da želi da da tuženom svoju imovinu koja nije obuhvaćena ugovorom o doživotnom izdržavanju. Nakon toga, PP je sama peške otišla kući i u toku noći preminula.

Prema odredbi čl. 110. Zakona o nasleđivanju, zaveštalac može poslednju volju usmeno izreći pred tri istovremeno prisutna svedoka, ako zbog izuzetnih prilika ne može sačiniti pismeno zaveštanje, a da usmeno zaveštanje prestaje da važi po isteku 30 dana od dana prestanka prilika u kojima je sačinjeno.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi pravilno zaključuju da u konkretnom slučaju nisu bili ispunjeni svi zakonski uslovi za sačinjavanjem punovažnog usmenog zaveštanja od strane sada pok. PP koji su predviđeni pomenutim čl. 110. Zakona o nasleđivanju. Naime, u ovom slučaju nema izuzetih prilika ni objektivne ni subjektivne prirode, bolest od koje je pok. PP bolovala i njena životna dob, sami za sebe ne mogu se smatrati izuzetnim prilikama, pošto je pok. PP imala mogućnosti napraviti pismeno zaveštanje. Zaveštanje je strogo formalni pravilni akt, pa je za njegovu punovažnost neophodno da zaveštalac izjavi da data izjava o ustupanju imovine predstavlja njegovu poslednju volju, a ne samo da se izjavi kakav bi raspored imovine testator želeo napraviti sa slučaj svoje smrti. Izuzetne prilike moraju postojati upravo u vreme davanja usmene izjave poslednje volje, a u konkretnom slučaju testatorka je nakon date izjave otišla svojoj kući sama pešice.

Sa ovih razloga, pravilno je pobijanom presudom usvojen zahtev i utvrđeno da je ništavo usmeno zaveštanje, sada pok. PP R. 182/98, uz date razloge u obrazloženju koje u svemu kao pravilne prihvata i Vrhovni sud.

Na osnovu izloženog revizijski sud je primenom čl. 393. ZPP odlučio kao u stavu II izreke.

Predsednik veća-sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj sudske pisarnice

Mirjana Vojvodić

vs